

Raskere i jobb?

*Simen Markussen,
Knut Røed,
Ragnhild Schreiner*

Stiftelsen Frischsenteret for samfunnsøkonomisk forskning

Ragnar Frisch Centre for Economic Research

www.frisch.uio.no

Effekter av NAV-reformen

- Et hovedmål med reformen: *Flere i arbeid og aktivitet, færre på stønad*
- Denne delen av evalueringen har nylig startet opp.
 - Evalueringen vil bygge på administrative registerdata for hele befolkningen, med *overgang til arbeid* som det sentrale utfallsmålet.
- Evalueringsstrategi:
 - Utnytte den trinnvise opprettelsen av NAV-kontorer til å undersøke om det går bedre eller dårligere med brukere i en kommune etter at NAV-kontoret ble opprettet enn det gjorde før (relativt til brukere i andre kommuner som ennå ikke har gjennomført reformen).

Trinnvis iverksetting

- Det første av 457 NAV-kontorer ble etablert i oktober 2006 – det siste i april 2011.
 - De fleste kontorene etablert i perioden 2007-2009

Estimerte effekter av reformen

- ”Forskjell-i-forskjell” – sammenligne utviklingen i kommuner som har fått NAV-kontor med utviklingen i kommuner som ennå ikke har fått det.

Forløpsanalyse

- Hvordan påvirker etablering av NAV-kontor brukernes overgangsrater til ulike "tilstander", slik som *arbeid*, *ordinær utdanning*, og *uføretrygd*?

3 typer forløp

1. Forløp som starter med registrert arbeidsledighet
2. Forløp som starter med rehabilitering/attføring
3. Forløp som starter med sosialhjelp (uten jobb)

Statistisk modell

- Sannsynlighet for overgang til (for eksempel) *jobb* avhenger av:
 - Individuelle kjennetegn (kjønn, alder, utdanning, sivilstatus, landbakgrunn, uobserverte kjennetegn)
 - Kommune/NAV-kontor-område
 - Kalendermåned (konjunkturer/sesongeffekter)
 - Varighetsmåned (varighetsavhengighet)
 - **Status for NAV-reformen**

Status for NAV-reformen

- Effektene av NAV-reformen ble ikke en gang for alle ”skrudd på” ved oppstart av NAV-kontoret.
- Vi estimerer tre typer *reformeffekter*:
 1. Siste 12 måneder *før* oppstart: Mulige effekter knyttet til planlegging og opplæring.
 2. Første 12 måneder *etter* oppstart: Startvansker? Kaos?
 3. Fra og med 12 måneder etter oppstart: ”Støvet har lagt seg”? De reelle system-effektene kommer til syne?
- Dette opplegget kan undervurdere tiden det tar før NAV har funnet sin form. Fare for at ”turbulensperioden” får for stor vekt.

Data

- Administrative registerdata
- Forløp startet i perioden 2003-2008
 - Oppstart av nytt forløp krever minst 12 måneders ”fravær” fra Aetat, Trygdeetat, Sosialkontor, NAV
 - Hvert forløp følges i inntil 36 måneder.
 - Et forløp avsluttes ved minst 6 måneders ”fravær” eller overgang til uføretrygd.
 - Alle forløp ”kuttet” (høyresensureres) ved utgangen av 2008.
 - Kun tidlige NAV-etableringer som evalueres i denne analysen.

Deskriptiv statistikk

	Arbeidsledighet	Rehabilitering/attføring	Sosialhjelp
Antall forløp	670 680	157 651	53 566
Andel med kjent avslutning	67%	41%	38%
...jobb	57%	25%	20%
...uføretrygd	1%	15%	3%
...utdanning	9%	1%	14%

Noen foreløpige resultater

Overgang til jobb

- Arbeidsledighetsforløp
 - Siste 12 måneder før oppstart: 1,5% reduksjon i overgangsraten til jobb (standardfeil 0,8%)
 - Første 12 måneder etter oppstart: 5% reduksjon i overgangsraten (standardfeil 1,2%)
 - Etter mer enn 12 måneder: ”Nesten tilbake til start”
- Rehabiliteringsforløp og sosialhjelpsforløp
 - Indikasjoner på negative effekter, særlig i oppstartsfasen – men ingen signifikante estimater

Overgang til uføretrygd (og tidsbegrenset uførestønad)

- Arbeidsledighetsforløp
 - Ingen signifikante effekter
- Rehabilitering/attføring
 - Siste 12 måneder før oppstart: 7,7% reduksjon i overgangsraten til uføretrygd (standardfeil 2,8%)
 - Første 12 måneder etter oppstart: 13% reduksjon i overgangsraten (standardfeil 4%)
 - Etter mer enn 12 måneder: 17% reduksjon i overgangsraten (standardfeil 8%)
- Sosialhjelp
 - For stor statistisk usikkerhet til å si noe som helst

Usikkerhetsmomenter i effektevalueringen

- Estimeringsresultater varierer i noen grad med modellspesifikasjon (for eksempel knyttet til eksakt definisjon av ”overgang til jobb”).
- Det vil ta tid å identifisere de langsiktige effektene av reformen. Det er fortsatt turbulensperioden som dominerer data.
- Reformen kan ha påvirket sammensetningen av etatenes brukere (vi ser imidlertid ingen tegn til at NAV-etableringen forårsaket vesentlige endringer i antallet forløp).

Oppsummering

- Resultatene så langt tyder på at virkningen på varighet av stønadsforløp og overgang til arbeid er små.
 - Litt tregere overgang fra arbeidsledighet til jobb i ”gjennomføringsfasen”
 - Mindre overgang fra rehabilitering/attføring til uføretrygd
- Alt for tidlig å fastslå om reformen til syvende og sist vil medføre *flere i jobb og færre på stønad*.